

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: D. K.
st. příslušnost U.
t. č. pobytem X

zast. Organizací pro pomoc uprchlíkům
sídlem Poděbradská 5, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2025, č. j. OAM-0419571-20/DO-2024,
MV-18255-16/OAM-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného dne 21. 8. 2025, č. j. OAM-0419571-20/DO-2024, MV-18255-16/OAM-2025, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o udělení dočasné ochrany na území České republiky. Důvodem bylo zjištění, že žalobce již dočasnou ochranu před podáním žádosti získal v jiném členském státě EU (v Rumunsku).
2. Žalobce podal žádost o udělení dočasné ochrany na území České republiky již dne 11. 12. 2024. Vydání napadeného rozhodnutí však předcházelo ještě řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, vedené před Městským soudem v Praze, jež bylo ukončeno rozsudkem ze dne 12. 6. 2025, č. j. 6 A 40/2025-62 (dále „rozsudek Městského soudu v Praze“). Žalovaný totiž nejprve žalobci vrátil žádost o udělení dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále též „Lex Ukrajina“).
3. Městský soud v Praze následoval judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu (zejména v rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS) a shrnul je následovně:

„...ani tehdy, když žadatel o dočasnou ochranu již v minulosti obdržel pobytové oprávnění v jiném členském státě a toto pobytové oprávnění stále trvá, nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Proto je třeba takovou žádost věcně projednat a poučit žadatele o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně a dále postupovat podle toho, zda žadatel chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice a zda dojde k ukončení jeho pobytového oprávnění v jiném členském státě.“

4. V odkazovaném rozsudku (bod 36) Městský soud v Praze dále uvedl následující:

Úkolem žalovaného bude v souladu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu primárně přijmout žádost k věcnému posouzení. V rámci jejího posuzování musí znovu ověřit, zda žalobce disponuje dočasnou či jinou mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU (zde v Rumunsku). Pokud tomu tak nebude, musí žalovaný žádosti o dočasnou ochranu vyhovět. Jestliže naopak dospěje k závěru, že žalobce nadále disponuje dočasnou či mezinárodní ochranou v Rumunsku a tato není způsobilá zaniknout postupem analogickým k ustanovení § 5 odst. 8 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., pak žalobce náležitě poučí o jeho právu nechat si dočasnou či mezinárodní ochranu v Rumunsku zneplatnit a o případných důsledcích pro přiznání dočasné ochrany v ČR, pokud by tak žalobce neučinil. Zvláště pak žalovaný zohlední certifikát Velvyslanectví Rumunska v Praze ze dne 26. 3. 2025, č. C95-25-319, který žalobce považuje za doklad o tom, že mu dočasná ochrana v Rumunsku již zanikla.

5. Z napadeného rozhodnutí je zjevné, že žalovaný žádost žalobce přijal a meritorně o ní rozhodl. Současně však žalovaný v napadeném rozhodnutí trval na tom, že v případě žalobce se jedná o nepřijatelnou žádost podle § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina, a že tedy v jeho případě nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Uznal sice, že podle rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, je aplikované ustanovení v rozporu s unijním právem. Přesto však trval na přijatém závěru, a to s rozsáhlou argumentací vycházející ze skutečnosti, že bylo přijato prováděcí rozhodnutí Rady (EU) č. 2025/1460 ze dne 15. července 2025. Toto rozhodnutí obsahuje dva nové recitály, které jsou podle žalovaného určující pro výklad, a tudíž aplikaci pravidel obsažených ve směrnici Rady 2001/55/ES o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a následky z toho plynoucími („směrnice dočasné ochrany“), a zejména vyjasňují obsah či rozsah dohody členských států o neaplikaci čl. 11 této směrnice.

6. Ve vztahu k žalobci žalovaný uvedl, že bez ohledu na to, zda je stále držitelem platného oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v Rumunsku či nikoli, může jiný členský stát žádost o vydání povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně odmítnout. Směrnice o dočasné ochraně v čl. 21 odst. 2 předpokládá opakované vydání povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany pouze státem, v němž cizinec dočasné ochrany již požíval (byť v souvislosti s dobrovolným návratem do země původu). Žalovaný proto trvá na tom, že s ohledem na dikci § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina nemá možnost volby a musí ji zamítnout (nemůže-li ji opětovně vyhodnotit jako nepřijatelnou). Žalovaný neuznává výklad soudů, podle něhož § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina, jehož jazykový výklad je jednoznačný, nedopadá na situaci, kdy již cizinec není držitelem platného oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě.
7. Žalovaný poukázal na § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců („zákon o dočasné ochraně“), podle něhož se oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, pak uvedl, že § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně je třeba vztáhnout i na situace, kdy správní orgán teprve rozhoduje o žádosti. Tj. správní orgán je oprávněn dočasnou ochranu neudělit, pokud je žadatel o toto pobytové oprávnění již držitelem povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. V případě žalobce současně není dán důvod pro udělení dočasné ochrany ani z důvodu sloučení rodiny (§ 51 zákona o dočasné ochraně), ani z důvodu hodného zvláštního zřetele (§ 52 zákona o dočasné ochraně).
8. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, v reakci na námitky žalobce ve správním řízení, dodal, že mu Městský soud v Praze nařídil obnovit stav před vrácením žádosti žalobci, nic víc, nic méně. Judikatura soudu není obecně závazná. Závaznost právního názoru soudu dle § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), se týká pouze řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, nikoli řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu. K rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, resp. jím stanoveného postupu v bodech 73-78, žalovaný uvedl, že Nejvyšší správní soud nikdy neodůvodnil, na základě jakého právního předpisu má správní orgán takto postupovat. Proto jej považuje jen za jakési doporučení. A jeho závěry stejně ve světle rozhodnutí Rady (EU) č. 2025/1460 stejně nepovažuje za správné.

II. Žaloba

9. Žalobce nejprve shrnul předcházející průběh řízení. Uvedl, že dne 13. 8. 2025 byl zástupce žalobce seznámen s podklady pro rozhodnutí, včetně informace z *Temporary Protection Platform* (TPP), podle níž žalobce stále figuroval jako držitel ochrany v Rumunsku. Žalovaný jej však nepoučil o nemožnosti čerpání práv z dočasné ochrany ve více státech současně, ani jej nevyzval k ukončení rumunského oprávnění. Žalobce následně doložil, že se ochrany v Rumunsku vzdal - předložil potvrzení Velvyslanectví Rumunska v Praze ze dne 26. 3. 2025, č. C95-25-319. Přesto žalovaný vydal napadené rozhodnutí.
10. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce je vysídlenou osobou podle § 3 Lex Ukrajina a čl. 2 rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382. Sporné je pouze právní posouzení, zda lze žádost o dočasnou ochranu zamítnout z důvodu jejího dřívějšího udělení v jiném členském státě.

11. Judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024-37; ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42; či ze dne 30. 5. 2025, č. j. 21 Azs 57/2025-44) jednoznačně konstatuje, že z práva EU plyne oprávnění osob s dočasnou ochranou přemístit se do jiného členského státu, který je povinen jim povolení k pobytu udělit. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina je s tímto právem v rozporu a nelze je aplikovat.
12. Žalovaný se pokusil obejít závěry soudů tím, že namísto nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina použil § 5 odst. 7 téhož zákona ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně. Tento postup je podle žalobce nepřipustný, neboť vede ke stejnému výsledku – odmítnutí žádosti z důvodu dřívější ochrany v jiném státě. Je tedy v rozporu s unijním právem. Žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34 (body 28 a 29), kde se výslovně uvádí, že změna právního základu nemůže obejít unijní pravidla ani závazný výklad soudů.
13. Ani přijetí prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 tyto závěry nemění. Jeho preambule (body 4–6) pouze potvrzuje, že práva z dočasné ochrany nelze požívat souběžně ve více státech, nikoli že by bylo vyloučeno jejich přenesení do jiného členského státu (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 8. 2025, č. j. 18 A 38/2025-33, bod 16). Stejně tak NSS v rozsudku ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, zdůraznil, že nové rozhodnutí Rady nijak nemění právní rámec, nýbrž pouze prodlužuje účinnost dřívějšího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Preambule nemá závaznou povahu a nemůže měnit význam ustanovení rozhodnutí ani směrnice o dočasné ochraně (viz též rozsudek SDEU ve věci C-418/18 P, *Puppinck a další*, body 75–76).
14. Závěry Nejvyššího správního soudu tak nadále platí. Rozhodující je, zda žadatel aktuálně požíval práv z dočasné ochrany v jiném členském státě a pokud nikoli, musí být ochrana udělena v ČR. Argumentace žalovaného, že judikatura NSS není obecně závazná, neobstojí. NSS opakovaně uvedl, že správní orgány jsou povinny jeho právní názory v obdobných případech respektovat, jinak se jejich postup stává svévolným a v rozporu s čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017-23, bod 27; ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34, bod 17). Judikatura NSS je klíčovým nástrojem zajištění právní jistoty a jednotného výkladu práva. Setrvávání žalovaného na odlišném výkladu představuje systémový nedostatek a porušení zásady právního státu.
15. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Rovněž požádal o to, aby soud jeho žalobě přiznal odkladný účinek.

III. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný uvedl, že § 9 zákona o dočasné ochraně obsahuje důvody pro neudělení ochrany, avšak nezahrnuje situaci, ve které žadatel již získal oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě. Na tuto situaci podle něj dopadá § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně, podle něhož „oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát.“ Žalovaný se opírá o rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2026-27, který připustil analogickou aplikaci tohoto ustanovení i při rozhodování o žádosti.
17. Žalovaný uvedl, že si je vědom judikatury, na kterou žalobce odkazuje. Podle žalovaného však závěry NSS vycházejí z nesprávného výkladu směrnice o dočasné ochraně. Nejvyšší

správní soud i Městský soud v Praze považují § 5 odst. 1 písm. d) za rozporný s právem EU proto, že dovozují existenci práva držitelů dočasné ochrany na přemístění do jiného členského státu a opětovné získání povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 téže směrnice. Podle žalovaného však směrnice žádné takové právo nezakládá.

18. Z čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně podle žalovaného plyne povinnost členských států vydat povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, nikoli však povinnost vydávat nové oprávnění osobám, které již obdobné povolení získaly v jiném členském státě. Tuto povinnost má každý stát společně a nerozdílně, a je tedy naplněna okamžikem, kdy jeden členský stát takové povolení vydá. Směrnice sama navíc výslovně předpokládá omezení sekundárního pohybu (viz čl. 15, čl. 26 a recitál 9 směrnice).
19. Žalovaný dále nesouhlasí s výkladem, podle něhož dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně může založit jednotlivcům právo na přemístění do jiného členského státu. Podle jeho názoru má čl. 11 směrnice charakter readmisní doložky, která upravuje výhradně povinnosti mezi členskými státy, nikoli práva jednotlivců. Dohoda o neaplikaci tohoto článku pouze znamená, že členské státy se nebudou vzájemně zavazovat k předávání neoprávněně pobývajících osob, nikoli že by vznikalo nové individuální právo na vydání povolení k pobytu v jiném státě.
20. Žalovaný proto považuje výklad, který dovozuje existenci práva na přemístění pouze z politické dohody členských států o neaplikaci čl. 11, za právně neudržitelný. Takový závěr podle něj představuje dotváření práva mimo rámec směrnice o dočasné ochraně, která již v člancích 15 a 26 výslovně upravuje výjimky, kdy může být osoba přemístěna do jiného členského státu (sloučení rodiny, humanitární důvody apod.).
21. Podle žalovaného jeho výklad nově potvrzují i recitály 4 až 6 rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které prodloužilo dočasnou ochranu do roku 2027. Recitál 4 stanoví, že členské státy mají zamítnout žádost o povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, pokud žadatel již takové povolení získal v jiném členském státě. Recitál 6 výslovně uvádí, že „nic by nemělo být vykládáno tak, že členský stát je povinen vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která již takové povolení obdržela v jiném členském státě.“
22. Podle žalovaného tak z nového prováděcího rozhodnutí jednoznačně plyne, že dohoda o neaplikaci čl. 11 směrnice neměla a nemá za následek vznik práva jednotlivce na přemístění. Naopak potvrzuje, že členské státy mají takové žádosti odmítat. Žalovaný proto považuje závěry tzv. „dubnové judikatury“ Nejvyššího správního soudu za překonané a nadále zastává názor, že osoby, které již využily práv plynoucích z dočasné ochrany v jiném členském státě, nemají právo požadovat udělení nové dočasné ochrany v České republice, a to bez ohledu na to, zda jejich původní povolení stále trvá. Postupoval proto podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně, jak analogicky vyložil NSS v rozsudku ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27.
23. Co se týká návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, žalovaný navrhl jeho zamítnutí.

IV. Posouzení věci samé

24. Krajský soud v Brně při splnění podmínek řízení přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

25. Podstatou sporu je možnost sekundárního pohybu osob, jimž dříve oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany přiznal jiný členský stát EU. Žalovaný si byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí vědom toho, jaké jsou závěry dosavadní judikatury správních soudů, jež vycházejí z rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č.j. 1 Azs 174/2024-42. Městský soud v Praze na ně v rozsudku, který předcházel vydání napadeného rozhodnutí, odkázal a vysvětlil žalovanému, jaké jsou jeho úkoly v dalším řízení.

Žalovaný nerespektoval závazný pokyn soudu

26. Nemá smysl žalovanému opakovat již mnohokrát opakované. Z ustálené judikatury jasně vyplývá, že *unijní právo dává osobám s dočasnou ochranou právo na sekundární pohyb*. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tudíž tomuto právu odporuje a nelze ji aplikovat. NSS současně v rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č.j. 1 Azs 174/2024-42, metodickým způsobem srozumitelně vyložil, jak má žalovaný při posouzení žádosti v různých situacích postupovat. Žalovaný takto nepostupoval, a to *přes zcela jasný pokyn Městského soudu v Praze* (viz citace v bodě 4 tohoto rozsudku).
27. Žalovaný po rozsudku Městského soudu v Praze pouze zrušil sdělení o nepřijatelnosti žádosti a dne 24. 7. 2025 vytiskl do spisu informaci z informačního systému členských států *Temporary Protection Platform* (TPP), že žalobce má stále platné pobytové oprávnění z dočasné ochrany v Rumunsku. Pak žalobce vyzval k seznámení se s podklady a vydal napadené rozhodnutí, aniž by se zabýval certifikátem Velvyslanectví Rumunska v Praze ze dne 26. 3. 2025, č. C95-25-319, jež žalobce předložil jako důkaz ukončení pobytového oprávnění v Rumunsku. Přestože mu to Městský soud v Praze výslovně uložil.
28. Neobstojí argumentace žalovaného, že byl vázán toliko požadavkem na věcné projednání žádosti žalobce. Jakkoli byl pokyn Městského soudu v Praze vysloven v rozsudku ve věci žaloby proti nezákonnému zásahu žalovaného, jedná se o součást nosných důvodů rozhodnutí soudu v téže věci, jež byly zcela jasně a jednoznačně vyjádřeny (viz rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Afs 67/2008-112, č. 1697/2008 Sb. NSS). Tento závazný pokyn nemohl žalovaný obejít toliko s argumentem, že pravidlo uvedené v § 78 odst. 5 s. ř. s. se na rozsudek vydaný v řízení o nezákonném zásahu nevztahuje.
29. Je pravdou, že vázanost správního orgánu závazným pokynem soudu nelze v obecné rovině absolutizovat. A mohou nastat situace (např. změna ustálené judikatury), kdy nebude v minulosti vyslovený závazný právní názor soudu udržitelný. Přijetí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, však není důvodem, pro který se žalovaný mohl od závazného pokynu Městského soudu v Praze odklonit.

Závěry dosavadní judikatury platí i po přijetí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460

30. V reakci na argumentaci žalovaného, kterou v obdobných případech opakovaně vznáší, lze opět odkázat na judikaturu NSS (zejména rozsudky ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, a ze dne 18. 9. 2025, č. j. 22 Azs 125/2025-45), v nichž je tato argumentace vypořádána. V podrobnostech soud na odůvodnění těchto rozhodnutí NSS odkazuje.
31. Stručně shrnuto, nové prováděcí rozhodnutí podle NSS obecně může ovlivnit výklad původního prováděcího rozhodnutí, byť bylo přijato až po rozhodnutí Městského soudu v Praze. Preambule unijních aktů, jakkoli může být vodítkem pro výklad, však není právně

závazná a nemůže měnit smysl samotných ustanovení (rozsudek SDEU ze dne 19. 12. 2019, C-418/18 P, *Puppinck*).

32. Nové prováděcí rozhodnutí pouze prodlužuje platnost právního rámce dočasné ochrany bez věcných změn, stejně jako předchozí prováděcí rozhodnutí. Obsah dočasné ochrany a vyloučení použití čl. 11 směrnice o dočasné ochraně zůstávají nezměněny. Body 4–6 preambule pouze potvrzují, že osoba může požívat práv z dočasné ochrany vždy jen v jednom členském státě v daném okamžiku, což podporuje dosavadní judikaturní výklad, který umožňuje sekundární přemístění po zániku původního oprávnění. Bod 6 preambule jen shrnuje, že stát nemusí vydat povolení k pobytu osobě, která již takové oprávnění má v jiném státě a chce si jej ponechat. Výklad NSS tedy i po přijetí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ob stojí.
33. Námitka, že prováděcí rozhodnutí rozšiřuje práva nad rámec směrnice o dočasné ochraně, důvodná není. Čl. 5 směrnice pouze zmocňuje Radu k aktivaci režimu dočasné ochrany; otázku sekundárního pohybu neřeší. Dohoda členských států o výluce z použití čl. 11 směrnice je s ním v souladu. Rozsudek SDEU ze dne 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*, potvrdil, že držitelé dočasné ochrany mohou volit hostitelský stát, což logicky zahrnuje i volbu sekundární.
34. Žalovaný tedy pochybil, pokud jemu známou judikaturu správních soudů, ani přes výslovný závazný pokyn Městského soudu v Praze ve věci žalobce, nerespektoval.

Žádost žalobce nelze zamítnout dle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně

35. Předcházející důvody postačují k tomu, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno. Současně je ale na místě vymezit se i proti alternativnímu výkladu žalovaného, že žádost žalobce mohl zamítnout při aplikaci § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně. Podle tohoto ustanovení *se oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát*.
36. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, kterým žalovaný argumentoval, skutečně na toto ustanovení odkazuje (v bodě 45). Činí tak ale ve zcela jiných souvislostech, neboť jeho snahou bylo vysvětlit, že otázku existence povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě je třeba učinit součástí správního řízení, za účelem zabránění existence duplicitního pobytového oprávnění.
37. NSS v tomto rozsudku (bod 44) uvedl:

„Žadatel tedy musí mít možnost se již před správním orgánem k tomu, že je veden v evidenci TPD jakožto držitel povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, vyjádřit a případně zpochybnit, že takovým povolením skutečně disponuje. Měl by mít také možnost se tohoto povolení, resp. práv z něj vyplývajících, za účelem získání povolení k pobytu v ČR vzdát, pokud to právní řád daného členského státu umožňuje. Takové možnosti ovšem žadatel vůbec nemá, pokud je mu žádost bez dalšího vrácena dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. jako nepřijatelná. Byť tedy Soudní dvůr nevyloučil odepření udělení pobytu za účelem dočasné ochrany z důvodu existence téhož oprávnění v jiném členském státě, z jeho výkladu čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně ...vyplývá, že k tomuto účelu nelze použít procesní institut nepřijatelnosti žádosti Naopak, i v případě, že správní orgán zjistí při podání žádosti o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že žadatel je veden v evidenci TPD jako držitel povolení k pobytu v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení, v jeho rámci poučit žadatele o jeho právech a v návaznosti na jeho případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda povolení k pobytu za účelem

dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.“

38. Žalovaný pro účely napadeného rozhodnutí vytrhl z kontextu odkazovaného rozsudku jeden odstavec, na němž skutečně nelze založit jím propagované stanovisko o nemožnosti udělení povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany z důvodu, že žadateli bylo takové povolení uděleno jiným státem EU. Toto stanovisko bylo překonáno jako rozporné s unijním právem. Na tomto rozporu nemůže nic změnit ani aplikace jiného zákonného ustanovení, kterou se žalovaný opět snaží nerespektovat možnost sekundárního pohybu osob, kterým dočasná ochrana přísluší (viz rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34 (bod 29).
39. S ohledem na ustálený judikturní výklad týkající se sekundárního pohybu osob oprávněných k pobytovému oprávnění za účelem dočasné ochrany by bylo možné postupovat podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně a pobytové oprávnění žadateli odejmout, resp. jeho žádost zamítnout, za účelem zamezení duplicitě povolení. Tj. v situaci, kdy by cizinec trval na současné existenci dvou povolení v různých členských státech, resp. pokud by se nechtěl jednoho povolení vzdát. To však nebyl případ žalobce.
40. Z jednání žalobce a jím předložených podkladů je zřejmé, že se rumunského povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany vzdal. Požaduje pouze povolení české. Žalovaný proto nemohl jeho žádost zamítnout podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně, aniž by se zabýval zánikem rumunského povolení žalobce, jak mu to nařídil Městský soud v Praze.

V. Závěr a náklady řízení

41. Soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné. Žalovaný nerespektoval závazný pokyn plynoucí z rozsudku Městského soudu v Praze. Jeho postup byl současně v rozporu s unijním právem a ustáleným výkladem správních soudů. Proto soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem plynoucí z tohoto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
42. Tento právní názor, opřený o postup vymezený v rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 (body 71-78), lze pro případ žalobce pro přehlednost shrnout následovně: Žalovaný je v dalším řízení povinen ověřit, zda žalobce stále disponuje dočasnou či jinou mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU, zde konkrétně v Rumunsku. Pokud tomu tak nebude, musí žalovaný žádosti o dočasnou ochranu bez dalšího vyhovět. Jestliže naopak dospěje k závěru, že žalobce nadále disponuje dočasnou či mezinárodní ochranou v Rumunsku a tato není způsobilá zaniknout postupem analogickým k ustanovení § 5 odst. 8 písm. b) zákona o dočasné ochraně, zohlední žalobcem předložený certifikát Velvyslanectví Rumunska v Praze ze dne 26. 3. 2025, č. C95-25-319, z něhož je zřejmé, že se žalobce dočasné ochrany v Rumunsku vzdal. V každé z uvedených situací je tedy žalovaný povinen žádosti žalobce vyhovět a pobytové oprávnění mu vydat.
43. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, žádné náklady řízení však nevyčísлил, a proto mu je soud nepřiznal. Žalovanému jako neúspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo (§ 60 odst. 1 soudního řádu správního).
44. Soud samostatně nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť bezodkladně rozhodl ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 16. října 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně